

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/23

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia Kościoła powszechnego – średniowiecze
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of the Church universal in the middle ages
Kierunek studiów	Teologia kurs A (MSD Lublin)
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Włodzimierz Bielak, prof. KUL
---	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			4
konwersatorium	30	II	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	- Znajomość podstawowych wydarzeń z historii powszechnej. - Umiejętność posługiwania się mapami i ich czytania.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – Zapoznanie studentów z dziejami Kościoła w epoce średniowiecza.
C2 – Kształtowanie u studentów umiejętności postrzegania historii Kościoła w szerokim kontekście dziejów politycznych i społecznych.
C3 – Kształtowanie u studentów umiejętności interpretowania i oceniania historii Kościoła w świetle obiektywnych źródeł i najnowszych badań naukowych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie najważniejsze zagadnienia i procesy w dziejach Kościoła w średniowieczu. Dostrzega wzajemne relacje między Kościołem i instytucjami społecznymi; wykazuje wkład Kościoła w kulturę średniowiecza	T_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje wybrane źródła dotyczące historii Kościoła w średniowieczu; umie wyszukiwać i gromadzić informacje na temat zagadnień dotyczących historii Kościoła w średniowieczu i referować je; posługuje się mapami historycznymi	T_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student uznaje własną odpowiedzialność za dziedzictwo kulturowe Kościoła i jest gotowy działać na rzecz jego zachowania i pomnażania	T_K07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Karol Wielki i odrodzenie cesarstwa. 2. Karol Wielki wobec Kościoła. 3. Saeculum obscurum – przyczyny i skutki. 4. Cluny – ku reformie. 5. Reforma gregoriańska. 6. Wyprawy krzyżowe. 7. Średniowieczne herezje i inkwizycja 8. Upadek średniowiecznego porządku w Europie – czasy cesarza Fryderyka II. 9. Bonifacy VIII i Francja. 10. Tzw. niewola awiniońska papieża. 11. Wielka schizma zachodnia. 12. Koncyliaryzm. 13. Sobory XV wieku. 14. Devitio moderna. 15. Husytyzm. 16. Życie zakonne w średniowieczu.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Kolokwium	Karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Przygotowanie referatu Praca z mapami, praca z tekstem, dyskusja	Referat, kolokwium śródsesemtralne, obserwacja	Plik z referatem Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			

K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
------	----------	------------	-------------

VI. Kryteria oceny, uwagi...

Ocena niedostateczna

Student nie zna podstawowej faktografii z zakresu historii Kościoła powszechnego w średniowieczu nie potrafi wyjaśnić najważniejszych procesów dziejowych, nie rozumie znaczenia dziedzictwa kulturowego Kościoła. Student nie potrafi samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła i opracowywać problemów badawczych zdobywać wiedzy i dokonywać analizy źródeł.

Ocena dostateczna

Student zna podstawowe fakty z historii Kościoła, w niewielkim stopniu potrafi wyjaśnić najważniejsze procesy dziejowe Kościoła w średniowieczu, ale nie dostrzega wzajemnych relacji między nimi, rozumie znaczenie dziedzictwa kulturowego Kościoła, ale nie dostrzega potrzeby własnego zaangażowania w jego zachowanie. Student w niewielkim stopniu potrafi samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła przy opracowywaniu problemów badawczych, zdobywać wiedzę i dokonywać analizy źródeł.

Ocena dobra

Student ma dobrą wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła w średniowieczu, potrafi prawidłowo je wyjaśnić i dostrzega wzajemne relacje między nimi, rozumie potrzebę własnego zaangażowania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Kościoła. Student umie samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła i opracowywać problemy badawcze, zdobywać wiedzę i w miarę poprawnie dokonywać analizy źródeł. Student dostrzega złożoność procesów dziejowych i potrzebę ich wyjaśniania z wykorzystaniem osiągnięć innych dyscyplin naukowych.

Ocena bardzo dobra

Student ma pogłębioną wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła, rozumie i potrafi wyjaśnić procesy historyczne zachodzące w Europie średniowiecznej oraz udział w nich Kościoła; umie w znacznym stopniu samodzielnie wyszukiwać potrzebne informacje z zakresu historii Kościoła, swobodnie zdobywać wiedzę, poprawnie interpretować źródła oraz opracowywać bardziej złożone zagadnienia z zakresu historii Kościoła średniowieczu. Student ma pełną świadomość złożoności procesów dziejowych i konieczności rzetelnego ich wyjaśniania z wykorzystaniem osiągnięć innych dyscyplin naukowych. Ma pełną świadomość wartości dziedzictwa kulturowego Kościoła oraz własnej odpowiedzialności za zachowanie i pomnażanie go.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	70

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Banaszak M., <i>Historia Kościoła Katolickiego</i> , t. 2, Warszawa 2009; Carroll W., <i>Historia chrześcijaństwa</i> , t. 2-3, Wrocław 2010; Danielou J., Marrou H.I., <i>Historia Kościoła</i> , t. 2, Warszawa 1988; Kumor B., <i>Historia Kościoła</i> , t. 1-4, Lublin 2003-2005; Wielgus S., <i>O micie ciemnego średniowiecza</i> , w: S. Wielgus,

Z badań nad średniowieczem, Lublin 1995, s. 7-49; Zientara B., *Historia powszechna średniowiecza*, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca

Bielak W., *Devotio moderna w polskich traktatach teologicznych powstałych do połowy XV wieku*, Lublin 2002; Craughwell T.J., *Jak najazdy barbarzyńców ukształtowały współczesny świat*, Warszawa 2009; Cantarella G.M., *Grzegorz VII*, Warszawa 2021; Chadwick H., *Historia rozłamu Kościoła wschodniego i zachodniego*, Kraków 2009; Daniel-Rops, *Kościół w czasach katedr i krucjat*, Warszawa 2019; Dumezil B., *Chrześcijańskie korzenie Europy*, Kęty 2008; Fałkowski W., *Wielki król. Ideologiczne podstawy władzy Karola Wielkiego*, Warszawa 2011; Fisher-Fabian S., *Karol Wielki*, Warszawa 2002; Haag M., *Templariusze. Historia i mity*, Kraków 2017; Harris J., *Bizancjum i wyprawy krzyżowe*, Warszawa 2005; Hauziński J., *Fryderyk II Hohenstauf. Cesarz Rzymski*, Poznań 2015; Heather, P., *Imperia i barbarzyńcy. Migracje i narodziny Europy*, Poznań 2014; Huizinga J., *Jesień średniowiecza*, Kraków 2016; Jan Hus. *Życie i dzieło w 600 rocznicę śmierci*, red. A. Paner, M. Hintz, Gdańsk 2016; Konik M., *W obronie świętej inkwizycji*, Wrocław 2006. Kracik J., *Grzegorz VII*, Kraków 2005; *Księga inkwizycji napisana przez Bernarda Gui*, Kraków 2002; Lambert M., *Średniowieczne herezje*, Kęty 2008; Le Goff J., *Kultura średniowiecznej Europy*, Gdańsk 2002; Morris C., *Monarchia papieska. Dzieje Kościoła zachodniego w latach 1050-1250*, Kęty 2015; Oberste J., *Heretycy i inkwizycja w średniowieczu*, Kraków 2010; Pacault M., *Dzieje Cluny*, Kraków 2010; Philips J., *Czwarta krucjata i złupienie Konstantynopola*, Kraków 2017; Piazzoni A.M., *Historia wyboru papieży*, Kraków 2004; Potkowski E., *Rycerze w habitach*, Warszawa 2004; Prochaska A., *Sobór w Konstancji*, Kraków 1996; Strzelczyk J., *Otton I Wielki*, Poznań 2018; Wielomski, A., *Teokracja papieska 1073-1378. Myśl polityczna papieży, papalistów i ich przeciwników*, Warszawa 2011;